

Täysistunto

Perjantai 24.4.2020 klo 13.00—14.07

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto keskeytettiin klo 13.39. Täysistuntoa jatkettiin klo 13.45. Täysistunto päättyi klo 14.07.

Puhetta johti puhemies Matti Vanhanen (13.00—13.39 ja 13.45—14.07).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 23.4.2020 antanut hallituksen esitykset HE 53-57, 59, 60/2020 vp.

2.2. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 23.4.2020 antanut eduskunnalle selonteon VNS 2/2020 vp sotilasosaston asettamisesta korkeaan valmiuteen osana Alankomaiden, Irlannin, Itävallan, Kroatian, Latvian, Ruotsin, Saksan, Suomen ja Tšekin muodostaman EU:n taisteluosaston valmiusvuoroa 1.7.-31.12.2020.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 130, 160, 173, 175, 181, 189-191, 194, 199-205, 207-209, 214, 220, 230, 237, 239/2020 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 toiseksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 toisen lisätalousarvioesityksen (HE 43/2020 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 43/2020 vp

Hallituksen esitys HE 52/2020 vp

Lisätalousarvioaloite LTA 9-17/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 5/2020 vp

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 5/2020 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 23.4.2020 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Ville Vähämäki Vilhelm Junnilan kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseen 1 mukainen ehdotus, Timo Heinonen Arto Satosen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseen 2 mukainen ehdotus ja Sari Essayah Sari Tanuksen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseen 3 mukainen ehdotus.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Matti Vanhanen: Käsittelyn pohjaa koskevista ehdotuksista on äänestettävä. Ensin äänestetään Timo Heinosen ehdotuksesta Ville Vähämäen ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta Sari Essayahin ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta valiokunnan ehdotusta vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Ville Vähämäen ehdotus ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 41, ei 12; poissa 146 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ville Vähämäen ehdotuksen.

2) Sari Essayahin ehdotus ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 43, ei 10; poissa 146 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Sari Essayahin ehdotuksen.

3) Valiokunnan ehdotus ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 22; poissa 146 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi valiokunnan ehdotuksen.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 43/2020 vp ja sitä täydentävään hallituksen esitykseen HE 52/2020 vp sisältyvän ehdotuksen vuoden 2020 toiseksi lisätalousarvioksi mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lisätalousarvioaloitteiden LTA 9—17/2020 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen vuoden 2020 toisen lisätalousarvion soveltamisesta. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koronavirusepidemian vuoksi palkatta työstä pois- sa olevalle maksettavasta väliaikaisesta tuesta

Hallituksen esitys HE 51/2020 vp

Valiokunnan mietintö StVM 6/2020 vp

Pöytäkirjan liite Lausumaehdotukset 24.4.2020 Liite 4A

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiesitys, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.04 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys ja valiokunnan mietintö, johon liittyy perussuomalaisten jättämä vastalause liittyen lakiin koronavirusepidemian vuoksi palkatta töistä poissa olevalle maksettavasta väliaikaisesta tuesta. Lain tarkoituksena on korvata vanhemmalle aiheutuvaa palkanmenetystä ja turvata toimeentuloa silloin, kun vanhempi on noudattanut hallituksen poikkeusoloissa antamia koronavirusepidemian torjumiseen liittyviä suosituksia varhaiskasvatuksessa olevan tai perusopetuksen lähiopetukseen myös poikkeusolojen aikana oikeutetun lapsen hoidosta kotona. Tätä etuutta maksettaisiin myös niille ulkomailta Suomeen saapuville, jotka on ohjattu koronavirusepidemian torjumiseksi karanteeniin vastaaviin olosuhteisiin ja jotka tästä syystä ovat ansiotyöstään palkattomasti poissa.

Perussuomalaiset ovat jättäneet tähän hallituksen esitykseen vastalauseen. Pykälät jo äänestettiin, ja nyt esittelen meidän kolme lausumaamme, jotka liittyvät tähän vastalauseeseen.

Tässä hallituksen esityksessä käsitellään sekä vanhempien oikeutta jäädä hoitamaan alle 10-vuotiaasta lasta näissä poikkeusoloissa että myös kausityöntekijöiden mahdollisuutta tulla työskentelemään kahden viikon karanteenijalla. Perussuomalaisten mielestä on erittäin tärkeää, että myös ne tällä hetkellä työttömät tai työttömyysuhan tai yt-neuvottelujen uhan alla olevat tai lomautettuina olevat suomalaiset voivat lähteä niin halutessaan kausitöihin.

Olemme tehneet lausuman, joka kuuluu näin: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viivytyksettä toimenpiteisiin väliaikaisen lainsäädännön aikaansaamiseksi, jotta COVID-19-epidemian vuoksi irtisanottu tai lomautettu henkilö voisi ottaa vastaan kausityötä huoltovarmuuden kannalta tärkeissä tehtävissä ilman, että tällä olisi vaikutusta vuonna 2020 maksettavan työttömyysturvan määrään.” Tämä on perussuomalaisten esityksenä ollut.

Sitten kaksi muuta lausumaa liittyvät yli 10-vuotiaan lapsen vanhempien mahdollisuuden jäädä hoitamaan lasta poikkeustiloissa, kuten esimerkiksi omaishoitajat tai jos lapsi on sairas tai vammainen tai muita tällaisia tärkeitä syitä siihen on. Haluamme, että myös omaishoitajat kuuluisivat tämän lain piiriin, varsinkin, kun lapsi on yli 10-vuotias.

Lausumaehdotus kuuluu: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viivytyksettä toimenpiteisiin, joilla mahdollistetaan tuen maksaminen myös oppivelvollisuusiän ylittäneen tai toisella asteella opiskelevan vammansa tai sairautensa takia erityistä tukea tarvitsevan lapsen vanhemmalle.”

Ja seuraava lausumaesitys: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viivytyksettä toimenpiteisiin, joilla mahdollistetaan vastaavan tuen maksaminen myös omaishoitajalle, joka on joutunut jäämään palkatta pois töistä varmistaakseen omaishoidettavansa turvallisen hoidon koronavirusepidemian aikana.”

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

13.07 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys on kaikin puolin kannatettava, ja täytyy sanoa, että perussuomalaisten vastalauseissa ja noissa lausumissa on kyllä asioita, joista tietysti toivon, että niitä olisimme tuolla valiokunnassa kerenneet vähän tarkemmin vielä pohtia — itse asiassa tuossa viime viikolla tuosta pykäläkohdasta äänestinkin vastalauseen mukaisesti erityisesti juuri liittyen tähän, että mahdollistetaan tuen maksaminen tehostetun tuen piirissä olevan oppivelvollisuuden ylittäneen tai toisella asteella opiskelevan, vammansa tai sairautensa takia erityistä tukea tarvitsevan lapsen vanhemmalle. Kuulin viime viikolla tuossa ensimmäisessä käsittelyssä, kun valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Vehviläinen kertoi, että valiokunta tätä asiaa kerkesi vain sivuta. Tietenkin oltaisiin tarvittu sitten tarkemmin selvityksiä tästä, kuinka paljon tämäntyyppisiä tilanteita on. Mutta näitä viestejä tulee kentältä, että kun on esimerkiksi juuri kehitysvammaisia nuoria, jotka ovat näissä asumisyksiköissä, niin näihin asumisyksikköihin ovat asuneet samat tiukat toimenpiteet niin kuin tuolla vanhustenhoidonkin puolella elikkä vierailut on saatettu kieltää täysin läheisiltä, ja siinä mielessä sitten monissa kodeissa on pohdittu tätä ja otettu sitten kotiin asumaan uudelleen tällainen jo täysi-ikäinen kehitysvammainen nuori. Nämä tilanteet ovat sitten siellä perheessä taas toisaalta aiheuttaneet sen, miten pystytään sitten se arki pyörittämään, jos siellä on sitä etätyötä tai jos on sellaisilla aloilla työskenteleviä vanhempia, joilla sitten etätyömahdollisuutta ei ole. Siinä mielessä tämä asia olisi tietenkin ollut hyvä vielä ottaa esille.

Tässä valiokunnan mietinnössä on tärkeää, että myöskin nämä nollatuntisopimuslaiset on huomioitu, ja siinä mielessä on ihan hyvä, että tällaisissa, voisiko sanoa, epätyypillisistä työsuhteistakin poissaolevat on saatettu tämän korvauksen piiriin.

On tärkeää myöskin huomioida tämä omaishoitajien tilanne, jossa omaishoitaja siis tekee työtä mutta on kuitenkin omaishoitajana, koska yleensä nämä omaishoidettavat joko ovat esimerkiksi näitä vammaisia nuoria taikka sitten monta kertaa se tilanne voi olla se, että on kyse iäkkäämmästä henkilöstä, joka tulisi sitten joka tapauksessa suojata näillä karenssinomaisilla toimenpiteillä. Siinä mielessä täytyy sanoa, että tämä toinenkin lausuma, mitä tässä on ehdotettu perussuomalaisten puolelta, on kyllä sisällöltään ihan kannatettava.

Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan on hyvä, että pikaisella aikataululla hallitus on saanut tämäntyyppisen esityksen eteenpäin ja tällä nimenomaan sitten mahdollistetaan monien perheiden taloudellisen tilanteen edes jonkunsorttinen säilyminen.

13.10 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Tästä esityksestä tulee todellakin hallitukselle antaa kiitos. Täytyy sanoa, että oli myönteinen yllätys, että tällainen esitys ylipäänsä eduskunnalle tuotiin.

Meillä on todellakin paljon niitä perheitä, joissa vanhemmat tai toinen vanhemmista on joutunut jäämään kotiin huolehtiakseen lapsen etäopetuksesta tai pienen lapsen hoidosta, ja kaikilla ei ole mahdollisuutta tehdä etätyötä. Aika usein juuri nämä henkilöt, joilla ei ole etätyöhön mahdollisuutta vaan jotka ovat palkatta jääneet sinne kotiin, ovat jo entuudestaan pienipalkkaisia, ja siinä mielessä on tärkeää, että tämä tuki heille kohdennetaan.

On kuitenkin harmillista, että tähän on jäänyt niitä aukkoja, joista näissä perussuomalaisten esittämissä ponsissa puhutaan, ja olisi todellakin ollut hyvä, jos valiokunnassa olisi pystytty näitä aukkoja korjaamaan. Eli meillä on myös niitä omaishoitajia, jotka ovat joutuneet omasta palkkatyöstään jäämään palkattomalle vapaalle, jotta voivat huolehtia hoidettavan omaisensa turvallisuudesta tämän koronaepidemian aikana. Samoin sitten on

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

vammaisten lasten, jopa jo oppivelvollisuusiän ylittäneiden tai toisella asteella opiskelevien lasten, vanhempien palkattomia jaksoja.

Kannatan näitä ponsia, ja kiinnitän vielä huomiota tähän vastalauseen lausumaehdotukseen, jossa esitetään, että kausityön osalta irtisanottu tai lomautettu henkilö voisi pitää työtömyyskorvauksensa kausityöpalkan lisäksi. Tämä ei tietenkään ole pitkällä tähtäimellä kestävä ratkaisu, mutta nyt tässä tilapäisessä vaiheessa, jossa kausityöntekijöitä aivan erityisesti ja kipeästi tarvittaisiin, olisi tämäkin mielestäni kyllä varsin kannatettava esitys. Mutta pitkällä tähtäimellä tämäntyyppisiin tilanteisiin tulisi sitten sillä sosiaaliturvauudistuksella varautua, että työn vastaanottaminen olisi aina kannatettavaa.

Puhemies Matti Vanhanen: Tarkistan: kannattiko edustaja Räsänen näitä kaikkia kolmea lausumaehdotusta?

Kyllä, arvoisa puhemies, kannatan kaikkia kolmea.

13.14 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tämä laki koskee koronaepidemian vuoksi palkatta töistä poissa oleville maksettavaa tukea. Perussuomalaiset pitävät tärkeänä, että vanhemmat voivat poikkeusoloissa jäädä hoitamaan erityistä tukea tarvitsevia lapsia, ja myös omaishoitajia haluamme ajatella ja varmistaa myös heidän tukemisensa. Perussuomalaiset ovat muutenkin tukeneet verotonta omaishoidon tukea ja haluavat myös eri tilanteissa varmistaa, että vammaisten ja muutenkin poikkeusapua tarvitsevien lasten vanhempien ja omaisten tilanne tulee hoidetuksi ja tavallaan tuetaan sitä heidän toimeentuloansa. Elikkä kannatan näitä kaikkia perussuomalaisten Juvosen tekemiä esityksiä ja vastalausemaa ja lausumia.

13.14 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys on mitä kannatettavin, kun kerran olemme siirtyneet pääsääntöisesti etäopetukseen peruskoulutuksen osalta. On ymmärrettävää, että monet vanhemmat tukevat lapsiansa tässä etäopetustilanteessa, ja ne vanhemmat, jotka tekevät etätöitä, pystyvät sen tuen antamaan, mutta monet vanhemmat ovat myöskin jääneet koteihinsa tukeakseen lastansa palkattomasti, ja tässä suhteessa tämä hallituksen esitys on mitä painavin, että nyt nimenomaan myöskin näitä perheitä tuetaan. Hallitus selkeästi tukee tässä vaikeassa koronatilanteessa sekä yksilöitä, perheitä että myös yrityksiä, ja eilen me kävimme aika vilkkaan keskustelun tästä Business Finlandin tuesta. — Arvoisa puhemies, sallitteko alle minuutin lyhyen replikoinnin siihen eiliseen keskusteluun, koska edustaja Satonen on tässä salissa paikalla?

Puhemies Matti Vanhanen: En, en salli, kun kysyitte.

Ette salli. Palataan siihen aiheeseen, koska oppositiolle on hyvin tyypillistä, että se ei usko hallituksen perusteisiin, mutta minä toivoisin, että oppositio uskoisi kritiikissään omiin perusteisiinsa, ja olisin näitä omia perusteita tässä yhteydessä tuonut esille. Ehkä ne tuon sitten myöhemmässä vaiheessa tätä keskustelua.

13.16 Iiris Suomela vihr: Arvoisa puhemies! Tämä esitys on osa sitä laajaa kokonaisuutta, jolla kohennetaan sosiaaliturvaa koronavaikeustilanteessa. Nähdäkseni tämä oli hyvä saada liikkeelle nyt mahdollisimman nopeasti. Olemme jo salissa kuulleetkin ministeriltä, että

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

nyt tarkastellaan sitä, mitä tästä jäi vielä puuttumaan, ja sitten edistetään niitä tukia mitä pikimmiten, sillä on niin, että jos jokaista tukea jäädään hiomaan, niin silloin ei päästä edes puoliväliin niin nopeasti kuin olisi syytä. On siis parempi antaa esityksiä, joilla edes osa saa tukea ja apua, ja sitten tuoda mahdollisimman nopeasti se seuraava esitys, jolla taas tukiverkkoa laajennetaan. Tällainen asteittainen eteneminen on nähdäkseni ollut nyt hyvä malli, jotta päästäisiin mahdollisimman nopeasti auttamaan mahdollisimman monia.

Yhdyn kyllä siihen ajatukseen, että on harmillista, että osa omaisiaan kotona tukevista henkilöistä on jäänyt tämän tuen ulkopuolelle, mutta nähdäkseni se on merkittävää, että kuitenkin jo siellä valiokuntavaiheessa on tarkennettu sitä, että jos lapsi saa erityistä tukea tai on pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä, niin silloin tämä tuki koskee myös näitä lapsia tukevia vanhempia ja muita omaisia.

Toki olisi syytä huomioida myös se, että esimerkiksi monen vammaisen tuen tarve ei lopu siihen, kun hän täyttää 18. Sen tähden onkin erityisen merkittävää, että ministeri on jo täällä salissa todennut, että nyt selvitetään, miten näitä henkilöitä tukevia ihmisiä voidaan paremmin auttaa tässä tilanteessa. Sinällään tämä omaishoidon kehittäminen on jatkuva hanke ja tärkeää työtä, johon hallitus on päättänyt tarttua jo aikaisemmin, koska toki on syytä myös katsoa niitä pidemmän aikavälin tarpeita tämän kriisin ulkopuolella, ja tietysti on niin, että aina kun ihminen pystyy läheistään auttamaan, niin sille on syytä antaa yhteiskunnan tuki.

Mutta nähdäkseni tässä on jo valiokuntakäsittelyssä osoitettu upeaa joustavuutta siinä, että on huomioitu uusia ihmisryhmiä ja on saatu myös tieto siitä, että niitä, jotka nyt jäivät ulkopuolelle, aiotaan tukea jatkossa uudella esityksillä. Tämä on epätäydellinen mutta kriisioloissa toimiva ja hyvä etenemismalli.

13.18 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Haluan myös antaa tunnustusta hallitukselle ja tietysti myös valiokunnalle tämän asian osalta siitä, että tämä on edennyt. Tämä on kieltämättä poikkeuksellinen tapa, mutta poikkeuksellinen on tilannekin. Siinä tilanteessa, kun sitten kotiin on jouduttu jäämään ilman palkkaa, on ihan oikein, että tällaisen korvauksen saa. Eli lähtökohtaisesti tämä ehdotus on ihan kannatettava ja, voi sanoa, tässä tilanteessa välttämätön, ja myöskin kokoomus on ollut tätä vahvasti tukemassa.

Arvoisa puhemies! Oikeastaan pyysin puheenvuoron myös siksi, että haluaisin hieman kommentoida perussuomalaisten tekemiä lausumaehdotuksia:

Ensinnäkin mitä tulee tähän omaishoitaja-asiaan, sitä kannatan lähtökohtaisesti lämpimästi. Tietystihän niiden henkilöiden osalta, jotka ovat päätoimisesti omaishoitajan tuella, tämä tilanne jatkuu nykyisellään, mutta sitten tietysti on varmaan sellaisia tilanteita, että ollaan töissä mutta sitten tosiasiallisesti hoidetaan jotain riskiryhmään kuuluvaa omaista. Sitä voi olla myös niin, että se riski kasvaa kohtuuttomaksi, varsinkin jos työtehtävä on sellainen, jossa on keskimääräistä suurempi mahdollisuus tulla sairaaksi koronan kautta. Tämä on ihan oikea ehdotus kyllä, mitä perussuomalaiset tässä lausumaehdotus ykkösessä esittävät. Samoin on lausumaehdotus kakkonen, joka koskee kehitysvammaisia ja niitä, jotka siis pääsääntöisesti ovat muualla kuin kotona mutta jotka nyt tässä prosessissa tulisivat kotiin. Tämä on pieni erityisryhmä, mutta niille, keitä tämä koskee, tämä asia on oikein tarpeellinen. Eli lämpimästi haluan kannattaa myös tältä osin edustaja Juvosen esitystä.

Sen sijaan edustaja Juvosen kolmatta esitystä, joka koskee oikeutta tehdä samaan aikaan työtä ja saada työttömyysturvaa koko tämän vuoden ajan, en voi kannattaa. [Jussi Halla-ahon välihuuto] — Siellä sanottiin niin, että se on nimenomaan tämän vuoden loppuun ym-

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

märtääkseni, ainakin vastalauseen mukaan. — Siltä osalta näen asian kyllä niin kuin kokoomus on esittänyt — mikä alun perin, voi sanoa suoraan, oli myöskin MTK:n ehdotus — että on oikeus saada turvaa kuukauden ajan. Ajatus siitä kuukaudesta ei ole tuulesta temmattu, vaan se tulee sellaisesta tilanteesta, että jos henkilö jää vaikka nyt perjantaina työstä pois, hänen työnsä loppuu jossain työtehtävässä, joka koronan takia on kärsinyt, niin hän voisi esimerkiksi tyyliin maanantaina aloittaa sitten toisessa työtehtävässä nimenomaan esimerkiksi vaikka maa- ja puutarhatalouden alalla. Kun me tiedämme, että kun henkilö jää työttömäksi tai lomautetuksi, hänhän ei välittömästi saa sitä korvausta, niin sen takia se, että pääsisi töihin ja saisi sitä kautta sitten palkkaa, helpottaisi myös sen ihmisen toimeentuloa sen ensimmäisen kuukauden aikana. Mutta sen sijaan taas se, että se jatkuisi pitkään — sitten ollaan vähän niin kuin eri asiassa jo, eri asiasta on sitten jo kyse, koska täytyy ottaa myös se huomioon, että siellä on sitten muita ihmisiä, jotka tekevät sitä työtä vain sillä normaalipalkalla, ja sitten siellä on niitä, jotka tekevät työtä sekä palkalla että työttömyyskorvauksella, ja on niitä, jotka tekevät palkalla, ja kaikki tekevät samaa hommaa. Tämä on tietysti hyvä kysymys, missä tässä menee oikeudenmukaisuus.

Eli tätä esitystä en kannata, mutta kannatan kyllä sitä, että tämmöinen yhden kuukauden ajanjakso tähän tehtäisiin. Itse asiassa uskon, että se olisi erittäin toimiva kannustin tähän ajankohtaiseen pulaan, mikä tällä hetkellä on erityisesti maatalous-, puutarha- ja marjanpaiminta-aloilla.

13.22 Mia Laiho kok: Arvoisa puhemies! Käsittelemme hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi koronavirusepidemian vuoksi palkatta työstä poissa olevalle maksettavasta väliaikaisesta tuesta. Tämä esitys tulee hyvin tarpeeseen näille ryhmille, joita sen on suunniteltu koskevan. Eli edellytyksenä on, että jää pois töistä sen takia, että pitää hoitaa lasta, alle 10-vuotiasta, kotona, ja toinen ryhmä, jota tämä esitys myös koskee, ovat nämä karanteeniin määrätty, ohjatut henkilöt, jotka voivat jäädä ilman palkkaa sinä aikana. Heidät on tärkeää huomioida.

Valiokunnassa keskusteltiin omaishoitajien tilanteesta, näistä, jotka hoitavat täysikäisiä kehitysvammaisia ja jotka joutuvat jäämään sitten pois töistä sen takia. Se on myöskin tärkeä ryhmä. Niin kuin edustaja Satonen täällä toi esille, kyse ei ole isosta määrästä henkilöitä, mutta asia on todella merkityksellinen niille, joita se koskee. Sen takia kannatan lämpimästi edustaja Juvosen tekemiä lausumaehdotuksia liittyen tähän omaishoitajille maksettavaan tukeen ja samoin tätä lausumaehdotusta 2, joka liittyy vammaisiin.

Sen lisäksi täällä olivat perussuomalaiset tehneet esityksen liittyen siihen, että voisi saada työttömyyskorvausta ja tehdä samalla töitä näillä kriittisillä aloilla, jotka kärsivät työvoimapulasta. Kokoomus on aikaisemmin ehdottanut, että voitaisiin tehdä näin yhden kuukauden ajalta. Se olisi ollut järkevää silloin alkuun varsinkin, kun nämä työttömyyskorvausten käsittelyt kestivät, ne olivat ruuhkautuneet. Kuukauden osalta se olisi varmasti järkevää, mutta pidemmäksi ajaksi tullaan kyllä siinä vaiheessa kysymyksiin myös eri alojen yhdenvertaisuuden ja ihmisten tasapuolisen kohtelun osalta.

Muuten tässä esityksessä olivat myöskin nämä nollatuntisopimukset, jotka ovat vähän hankala kohta: kuinka paljon töitä on tehty, ja mikä olisi sitten tänä aikana, kriisin aikana, ollut työn tarve. Sen takia täydennettiin valiokunnassa myöskin tätä mietintöä siltä osin, että valiokunta kiinnitti huomiota työnantajille annettavaan riittävään ohjeistukseen työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi.

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

13.25 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tarvitsee hallitusta kiittää tästä esityksestä. On tosiaan hyvä, että saadaan tällainen asia hoitoon. Tosin on pakko sanoa, että vähän, aavistuksen, ihmetyttää kyllä, että siitä tuo omaishoito ja vammaisten hoito ja erityishoito jäivät pois. Edustaja Suomela perusteli sitä, että kiireessä joutuu tekemään, mutta täytyy muistuttaa kuitenkin hallitusta, että siellä on tällä hetkellä ennätysmäärä avustajia — joku voisi sanoa oikein avustaja-armeijaksi — eli tavallansa pitäisi siellä olla sitä porukkaa, millä olisi kykyä ja iskua tehdä mahdollisimman hyväksi suhteellisen nopeastikin tätä asiaa.

Edustaja Satonen kritisoi tuota maatalouden työntekijöitten tukemista, ja puhutaan, että kuukauden saisi heidän mielestään tätä hommaa näin tehdä. Tässä takana on myös vähän sellainen juttu, että maatalous tulee tarvitsemaan kuitenkin myös niin sanotusti osaavaa porukkaa eikä sitä korvata sillä, että otetaan työvoimatoimiston kautta porukkaa, millä ei ole jonkunäköistä alan kokemusta. Siellä tarvitaan esimerkiksi konekuskeja tai vastaavia, jotka osaavat ajella traktoreita ja kaikkeneköisiä tämmöisiä.

Omalla alalla työntekijöiden palkat ovat 15—16 euroa tunnilta. Meidänkin yksi lomautettu työntekijä todennäköisesti saa tällä hetkellä tukea enemmän kuin sen, mitä hän saisi palkkaa siellä maataloustöissä, eli tässä tulee väkisin sellainen kannustinloukku, että jos hän ei millään tavalla hyötyisi siitä asiasta, niin hyvin helposti hän ei olisi lähtemässä. Nythän tilanne menee siihen, että jos ajatellaan, että on 15 euron tuntipalkalla oleva lomautettu, niin käytännössä katsoen hän saa kotona sen saman, minkä hän saa siellä maatilalla.

Nyt kuitenkin tässä, vaikka tässä puhutaan yhdenvertaisuudesta, täytyy muistaa se, että me olemme tällä hetkellä erityisessä tilanteessa, että maatilalla olevia viljelyksiä ei olla saamassa niin sanotusti edes sinne mullan alle, saatikka että niitä päästäisiin keräämään. Sinne tarvitaan ammattitaitoista porukkaa, ja sitä ammattitaitoista porukkaa ei saada kuitenkaan oikeasti ihan joka hommaan joka paikasta. Tämän yhdenvertaisuuden minä ymmärrän hyvin, mistä siinä puhutaan, mutta toivottavasti ei tällaisessa haasteellisessa tilanteessa mennä siihen vanhaan suomalaiseen perijuttuun, että ollaan valmiita maksamaan satanen siitä, että naapuri ei saa viittäkymppiä. Ei tässä kannata ruveta minun mielestäni laittamaan tätä porukkaa vastakkain. Varmasti hekin, jotka siellä maataloilla ovat vuosikausia olleet töissä, tajuavat sen tilanteen, että he tarvitsevat sinne kollegoita mukaan, että saadaan se homma hoidettua ja pystytään meidän huoltovarmuuskin varmistamaan. — Kiitoksia.

13.28 Sari Tanus kd: Arvoisa puhemies! Minäkin haluaisin kiittää hallitusta ja myös valiokuntaa siitä, että tällainen esitys on viety eteenpäin, että palkatta työstä poissa olevalle maksetaan tukea, koska heti silloin, kun tämä epidemia lähti alullensa ja väkeä jäi kotiin hoitamaan lapsia — syystä tai toisesta tällaiseen järjestelyyn oli päädytty tai jouduttu — tuli näitä kyselyjä, että kuinkas tämän toimeentulon kanssa ja mistä saadaan korvauksia ja millä tavalla. On erittäin hieno asia, että näinkin nopealla tahdilla sekä hallitus että sitten valiokunta saivat myös työstettyä esitystä eteenpäin. Tämä on todella tarpeen.

On ymmärrettävää, että tässä kiireessä todella on sitten jäänyt näitä joitakin kohtia, niin kuin tämä omaishoitajien asia ja toisaalta myös tämän tehostetun tuen piirissä olevien asia. Perussuomalaiset on tehnyt hyviä lausumaehdotuksia, joiden kautta tätä esitystä voidaan täydentää, ja lämpimästi kyllä itse kannatan tätä työstä maksamista sekä omaishoitajille — heille, jotka ovat joutuneet jäämään palkatta pois töistä, jotta varmistavat omaishoidettavansa turvallisen hoidon — ja samoin myös tehostetun tuen piirissä olevien lasten vanhem-

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

mille eli näiden oppivelvollisuusiän jo ylittäneiden, toisella asteella opiskelevien tai sitten vamman tai sairauden takia erityistä tukea tarvitsevien lasten vanhemmille. Oikein hieno juttu, että näitä lausumaehdotuksia on tehty, ja näin voidaan täydentää hallituksen esitystä.

Kannatan kyllä myös tätä vastalauseen 3 mukaista ehdotusta elikkä sitä, että jos henkilö on epidemian vuoksi irtisanottu tai lomautettu, niin hän voisi tämän huoltovarmuuden kannalta tärkeään kausityöhön osallistua ilman, että se vaikuttaa siihen työttömyyskorvaukseen tänä vuonna. Aivan niin kuin tuossa edellinen puhuja nosti esiin, niin kyse on nimenomaan siitä, että meillä on monia ammatteja, monia työntekijöitä, jotka voisivat kohtalaisen hyvällä työttömyyskorvauksella olla siellä kotosalla ja saada siitä riittävän toimeentulon, mutta tämä nimenomaan kannustaa siihen, että he tarttuisivat siihen työhön, johon työntekijöitä todella tarvitaan, ja tällä tavalla saisivat ehkä lisäkannustinta työn tekemiseen tänä vuonna. Ehkä sitten ensi vuonna jo myös kotimaisia työntekijöitä löytyisi laajemmasta määrin myös maataloille ja puutarhoille ja niin edelleen näihin kausiluontoisiin töihin niin, että emme tässä suhteessa olisi niin riippuvaisia enää jatkossa ulkomaisesta, sanoisinko, työvoimasta ja muusta tuotannosta, niin kuin tässä huoltovarmuussasioissa muutoinkin on tullut esiin viime viikkoina.

Mutta tämä on oikein kannatettava hallituksen esitys ja myös nämä perussuomalaisen tekemät lisäykset.

13.32 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Pidän vielä toisen puheenvuoron tästä aiheesta, kun ensimmäisessä puheenvuorossa pidin sen 3 minuutin puheenvuoron ja ymmärsin, että se on se aika, minkä saa käyttää, mutta ilmeisesti nyt on myös vähän pitempäänkin mahdollisuus puhua.

Kiitän lämpimästi teitä kaikkia, jotka olette antaneet kannatusta perussuomalaisen tekemille lausumille. On hyvä asia, että lausumilla saamme tuotua esiin niiden ihmisten asioita, jotka ovat tästä hallituksen esityksestä unohtuneet, eli esimerkiksi omaishoitajien ja heidän lastensa tilanteen. Korona kuormittaa erityisesti vammaisten lasten perheitä, ja omaishoitajat miettivät, millä tavalla he voivat suojella omaa lastaan — on hän sitten alle 10-vuotias tai yli 10-vuotias tai 18-vuotias tai 19-vuotias — siltä, että lapsi sairastuisi. Lapsi on aina lapsi, vaikka hän olisi jo aikuisiässä.

Olemme käyneet paljon keskustelua myös siitä, kuuluvatko vammaiset ihmiset koronavirusepidemian riskiryhmään, ja tästähän olemme saaneet muun muassa kuulla, että eivät kuulu — ehkä sitten, jos on joku perussairaus, minkä takia he kuuluisivat — mutta tämä on ollut suuri kysymysmerkki.

Arvoisa puhemies! Me todellakin viemme kiireellä läpi täällä eduskunnassa nyt näitä esityksiä, koska meillä on täällä hätätila, mutta siitä huolimatta, jos kiireellä tehty esitys ei ole ajatuksella tehty, niin silloin siihen voi jäädä porsaanreikiä, ja tämä omaishoitajien ja heidän lastensa tilanne on mielestämme ollut yksi, mikä tulisi korjata viivytyksettä. Valiokunnassa kävimme tästä keskustelua, ja tänne mietintöön on toki kirjattu se, että ”valiokunta pitää välttämättömänä, että palkatta hoitamaan jääneiden henkilöiden lisätuen tarve selvitetään pikaisesti”. Elikkä täällä sanotaan, että ”selvitetään pikaisesti”, mutta se ei kuitenkaan tarkoita, että tämä selvitys mihinkään johtaisi, ja sen takia me perussuomalaiset haluamme korostaa, että me toivomme, että hallitus tuo pikaisesti lakiesityksen, jossa tämä asia korjataan, ja sitten myös omaishoitajat kuuluvat tämän lain piiriin. Kiitos siitä KD:lle ja kokoomukselle, että te kannatatte meidän esityksiämme.

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

No, sitten edustaja Satoselle haluan kommentoida tästä meidän kolmannelta lausumastamme liittyen siihen, että suomalainen henkilö menettämättä työttömyysturvaansa voisi työskennellä kausityössä. Haluan kiinnittää huomion siihen, että meidän puhumme tässä lausumassa kausityöstä, eli kysymys on todellakin kausityöstä, ja jos sen aikana työttömäksi joutunut henkilö päättää ja haluaa ja tahtoo sitä pientä rahakukkaroaan entisestään kasvattaa — yleensä he ovat pienituloisia ihmisiä, jotka hakevat lisätöitä itselleen — se olisi mahdollista ilman, että menettää sosiaalietuutta. Nyt kun minä katsoin, mikä on kausityön määritelmä, niin löysin — tuossa äkkiä kun vilkaisin — että esimerkiksi Migrin sivuilla kerrotaan, että kausityötä on 3—6 kuukautta ja 6—9 kuukautta. Eli se tarkoittaa näitä aikoja, eli me emme puhu kuitenkaan pitemmistä, jatkuvista työsuhteista vaan kausityön ajasta, ja kausityö on sitä, mitä tehdään puutarhoilla, maataloudessa, mansikanpoiminnassa, marjanpoiminnassa ja niin pois päin, [Puhemies koputtaa] ja siihen haluaisimme antaa mahdollisuuden. — Kiitos.

13.35 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Tässä perussuomalaisten edustajat Juvonen, Reijonen ja Laakso ovat pitäneet todella hyviä puheenvuoroja, ja kiitos myös monille tuesta, vaikka kaikkien kohdalla se ei ollut aukotonta. Esimerkiksi kokoomuksen osalta arvelen, että edustaja Satonen ei ollut sisäistänyt tätä ehdotusta, koska — kuten edustaja Juvonen kertoi — on kysymys nimenomaan kausityöstä, ja täällä meidän vastalauseessakin mietinnössä puhutaan siitä, että perussuomalaiset ovat esittäneet toimenpiteitä, jotka edistävistä kotimaisen työvoiman laajamittaista saatavuutta mahdollistamalla työskentelyn maatalouden kausitöissä. Yleensä ottaenhan laissa on pykälä ja sitten on perustelut, niin että sieltä voi myös hakea tarkennusta. Eli oli ymmärretty väärin, ja ehkä nyt voi olla mahdollista jopa, että edustaja Satonen sitten tukeekin tätä — katsotaan, katsotaan.

Sitten tässä edustaja Suomela kertoi siitä, että täytyy ymmärtää, että on kiire ja ei voi hioa näitä. Minun täytyy nyt kyllä lakivaliokunnan puheenjohtajana olla eri mieltä. Meille tuli konkurssilainsäädännön muutoksia ja ulosottolain muutoksia, ja me todella huolellisesti tutkimme nämä. Sinne tuli voimaantulosäätöksiin muutoksia, sinne tuli muutoksia vapaakuukausiin, ne olivat jääneet kokonaan sääntelemättä. Tästä saimme myös palautetta lakivaliokuntana Lakimiesliiton puheenjohtajalta, prosessioikeuden professori Tuula Linnalta, ja hän toteaaakin, että tämä käsittely meni erittäin hyvin, etäkuulemiset ja koko tämä käsittely. Hän sanookin: ”Tunnelmaksi jäi, ettei lakivaliokunta halua tinkiä piiruakaan lainsäädännön laadusta edes näin poikkeusaikoina. Mieluummin sitten venytään ja keksitään uusia toimintatapoja, jotta kiireestä huolimatta lainsäädännön laatu pysyy hyvänä.”

Jos täältä on kerran löytynyt tällaisia selkeitä aukkoja, jotka varmasti olisi pienelläkin lisäselvityksellä voinut lisätä tänne, kun tämä on hyvinkin selkeä asia ja täällä olivat esimerkiksi nämä etujärjestöt vahvasti tätä mieltä, niin en tiedä, kyllä kysymys nyt on ollut jostain muusta kuin kiireestä, voi olla kysymys enemmänkin tahdonpuutteesta. Kun katsoin tämän valiokunnan mietinnön, niin en kyllä löytänyt edes täältä valiokunnan varsinaisesta mietinnöstä mitään pontta siitä, että valiokunta olisi lähettänyt hallitukselle terveisiä, että tämä asia edes tutkittaisiin, kuten perussuomalaiset esittävät. Tämähän on hyvin tyyppillistä, että valiokunta voi silti antaa ohjeistuksen, sanoa, että asia on nyt ollut esimerkiksi kiireellinen — jos näin on — ja tätä asiaa ei ole ehditty tutkia, mutta edellyttää, että hallitus pikaisesti tarkastaa asian ja tuo esityksen tästä. Eli kysymys kyllä näyttää olevan enemmän tahdotilan puutteesta.

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 51/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Puhemies Matti Vanhanen: Keskustelun kuluessa on tehty kolme lausumaehdotusta, joiden asiasta on äänestettävä. Äänestykset tapahtuvat tässä istunnossa tauon jälkeen. Istunto ja asian käsittely keskeytetään ja istuntoa jatketaan klo 13.45, reilun 5 minuutin päästä.

Täysistunto ja asian käsittely keskeytettiin kello 13.38.

Täysistuntoa ja asian käsittelyä jatkettiin kello 13.45.

Puhemies Matti Vanhanen: Nyt jatketaan kello 13.38 keskeytettyä istuntoa ja päiväjärjestyksen 4. asian käsittelyä.

Keskustelussa on Arja Juvonen Päivi Räsäsen kannattamana tehnyt vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen sekä lausumaehdotukset 1 ja 2, jotka on monistettuina jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 4A)

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Arja Juvosen vastalauseen mukainen lausumaehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 40, ei 10; poissa 149 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Arja Juvosen monisteena jaettu lausumaehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 19; poissa 149 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Arja Juvosen monisteena jaettu lausumaehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 19; poissa 149 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi

Hallituksen esitys HE 45/2020 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.47 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Silloin kun ollaan niin sanotusti sisävuorossa, näissä siirtymissä pitää näköjään pieni aikalisä yrittää ottaa. — Todellakin, arvoisa puhemies, on äärimmäisen tärkeää, että tällä hallituksen esityksellä pystytään nyt helpottamaan erilaisten yhdistysten ja myöskin yhtiöitten kevään vuosikokousten järjestämistä. Tässä hän tehdään helpotuksia joko sen suhteen, että näitä voidaan siirtää eteenpäin, tai sitten sen, että mahdollisuus etäkokoustamiseen on, vaikka sitä ei olisi mainittu näitten kyseisten toimijoiden omissa säännöissä.

Tämä esitys on todellakin tarpeellinen, ja tässä voi vain kiittää valiokuntaa siitä, että asioita on viety ripeästi eteenpäin. On tietysti hyvin mahdollista, että tämä poikkeuksellinen aika muuttaa pysyvästikin kenties yhdistysten toimintatapoja, ja voi olla, että tällainen etäkokoustaminen tulee yhä yleisemmäksi — toki millään tavalla väheksymättä sitä, että on äärimmäisen tärkeää, että esimerkiksi erilaisissa aatteellisissa yhteisöissä päästään keskusteluyhteyteen myös paikan päällä ja tapaamaan toisia. Ne ovat monta kertaa myöskin tällaisia sosiaalisen kontaktin ja sosiaalisen tapaamisen paikkoja, tapoja tulla yhteen.

Arvoisa puhemies! Pidemmittä puheita: tätä hallituksen esitystä voi lämpimästi kannattaa ja viedä eteenpäin.

13.49 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä tuodaan joustoja erilaisten kokousten, muun muassa yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen ja yhdistyksen kokouksen järjestämiseen nyt koronaepidemian aikana ja muun muassa näitä etäosallistumismahdollisuuksia ja ennakkoäänestämismahdollisuuksia lisätään. Talousvaliokunta on täällä todennut, että kokonaisuutena arvioiden nämä ehdotetut muutokset eivät merkittävällä tavalla rajoita vähemmistöosakkaidenkaan vaikutusmahdollisuuksia päätöksenteossa nykytilaan verrattuna.

Ajattelen, että vaikka tämä koronaepidemia on monella tavoin hyvin ikävä vaihe historiassamme, niin se tarjoaa kyllä toisaalta mahdollisuuden tietynlaiseen koeaikaan juuri näille erilaisille etäosallistumiskokeiluille. Ajattelen, että tätäkin jaksoa voi pitää nyt jonkinlaisena kokeiluaikana, josta sitten toivon mukaan tehdään johtopäätöksiä siitä, olisiko mahdollisuus joitakin näistä joustoista säätää pysyvästi myös lainsäädäntöön. Ja kyllä ajattelen, että esimerkiksi tämä etäosallistuminen on juuri niitä asioita, joita kannattaisi kehittää.

13.51 Antti Kurvinen kesk: Herra puhemies! Kuten tässä edelliset puhujat ovatkin jo tuoneet esille, kysymys on siitä, että elämän pitää kuitenkin kohtuullisesti jatkua, ja sanoisinko näin, että oikeudellisen elämän ja laillisen elämän pitää jatkua tässä COVID-19-koronataudinkin aikana. Meillä on kevät perinteisesti yhtiökokousten aikaa, yhdistysten vuosikokousten aikaa, erilaisten yhteisöjen sääntömääräisten ja lakisääteisten kokousten aikaa, ja varmasti jokainen meistä 200 kansanedustajasta on saanut kymmeniä viestejä ja soittoja siitä, miten me teemme meidän taloyhtiömme kokouksen kanssa, miten järjestämme puolueemme paikallisyhdistyksen kokouksen ja miten sitten esimerkiksi jonkun osuuskunnan kokous järjestetään, miten tässä tulisi toimia, ja nyt lainsäätäjä reagoi tähän tilanteeseen. Hallitus on tehnyt esityksiä, joilla tässä poikkeusajassa ja poikkeustilassa, tämän koronan ajaksi, helpotetaan erilaisten yhteisöjen kokousmenettelyjä ja otetaan näitä etämahdollisuuksia automaattisesti käyttöön.

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

Haluan kiittää tässä töitä tehneitä eduskunnan valiokuntia. Tässä on huomioitu monia kentän palautteita. Itsekin olen tietoinen siitä, että esimerkiksi puolueiden erityispiirteet on tässä huomioitu. Puolueethan ovat vähän omanlaisiaan yhdistyksiä. Monta kertaa puolueessa se, että kokoonnutaan yhteen ja käydään keskustelua, on tärkeämpää kuin se tilinpäätöksen hyväksyminen, ja on sitten näitä poliittisia intohimoja.

Olen samaa mieltä, puhemies, kuin edustaja Räsänen. Hän puhui erittäin hyvin siitä, että tämä on tällainen tietynlainen koetusaika ja tällainen kokeiluvaihe nyt meillä yhteiskunnassa ja oikeastaan koko maailmassakin tällä hetkellä siinä, millä tavalla meidän elämäme muuttuu. Mehän olemme oppineet näihin Skype-kokouksiin ja Teams-kokouksiin kaikki ja toimimaan eri tavalla kuin normaalitilanteessa, kun emme nyt voi kokoontua ja emme voi kohdata fyysisesti, ja on jännä nähdä, tuleeko joihinkin yhdistyksiin esimerkiksi ihan säännönmukaiseksi tämä etäyhteyksien käyttö. Se varmaan lisääntyy, ja myös työelämässä ja liike-elämässä ehkäpä matkustaminen vähenee ja otetaan käyttöön etäyhteyksiä.

Kuitenkin, puhemies, on varmaan todettava, että niin elinkeinoelämässä kuin sitten kansalaisyhteiskunnassakin tietyissä tilanteissa fyysinen kokoustaminen on hyvin tärkeää. On todella vaikea ajatella, että jonkun aatteellisen yhdistyksen tai puolueen kokoukset olisivat pelkästään siellä virtuaaliyhteyksillä, ja ison pörssiyhtiön yhtiökokouskin voi olla vähän haastava kyllä vielä etäyhteyksillä normaalioloissa jatkossa ylläpitää.

Mutta tämä on erittäin hyvää arjen tukemista. Tämä on todellinen arjen esitys, mitä me nyt käsittelemme.

13.54 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Tämä tilanne kyllä todellakin vaatii tämän esillä olevan esityksen hyväksymistä, koska tilanne on se, että se — niin kuin aikaisemmatkin puheenvuorot ovat olleet salissa — tarkoittaa sitä, että monia kokouksia olisi haasteellista järjestää. Tilanne on vielä se, että vaikka nyt on annettu vähän hyväksyntää sille, että niitä siirrellään syksyyn, niin just mediassakin on ollut, että riskiryhmäläisille saattavat kuitenkin karanteenit vielä iskeä vähän pitempään, ja aika usein monen yhdistyksen toiminnassa on mukana eläkeläisiä sen takia, että heillä on aika usein aikaa paneutua näihin juttuihin. Aika monessakin yhdistyksessä jossain muodossa on riskiryhmäläisiä varmasti mukana.

Tässä jopa tavallansa vahingossa tehdään kyllä sitä, että päästään opettelemaan tähän hommaan, mikä tulee kuitenkin olemaan tulevaisuutta. Vaikka tässä puhutaan Skypesta ja Teamsistä ja näistä, niin tilanne on se, että kun ruvetaan miettimään oikeasti tätä juttua, aika monta kokousta tulee varmasti olemaan viimeistään 10 vuoden päästä ja 20 vuoden päästä suurin osa niin, että on 360-kameroita ja muutenkin virtuaalihommaa. Kun me saamme tavallansa luotua jopa sinne omaan vessaan tai komeroon tilanteen, jossa näyttää siltä, että me seisomme täällä, puhumattakaan siitä, että varmasti kymmenen vuoden aikana tulee jo sitäkin teknologiaa, että kun joku virtuaalisesti koskee toista, niin se toinen tuntee sen, ja tällaisia hommia. Tämä on jopa sattumaa, että me varmaan saamme tästä semmoisen pikku loikan siihen, että uskallamme lähteä, kun etenkään aikaisemmin ei ole välttämättä uskallettu lähteä kokeilemaan niitä, ja nytten sitten, kun on pakko uskaltaa, lähdetään ja huomataan, että ei tämä olekaan niin vaarallista kuin miltä tämä ensin tuntuu.

Elikä kannatan tosiaankin tätä esitystä.

13.56 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tässä yhteydessä, kun meillä on tämä koronakriisi päällä ja meidän täytyy välttää näitä lähikontakteja, on ihan paikallaan, että etä-

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

toimintoihin luodaan tilaa ja myöskin yhdistyksien ja muiden sääntömääräiset kokoukset voitaisiin juoksuttaa etäkokouksina. Sille on perusteensa, niin kuin tässä julkisessa päätöksenteossakin, että me toimimme etänä, se on varmasti aivan tarkoituksenmukaista. Edustajat itse asiassa kaikissa näissä kolmessa edellisessä puheenvuorossa totesivat myöskin jatkoksi sen, että tässähän on meillä myöskin mallia tulevaisuudelle. Tähänkin voin yhtyä, että tämän koronaviruksen aikana tehdyissä uudistuksissa on varmasti paljon hyödyllisiä ideoita, joille on käyttöä myöskin jatkossa. Yhtenä on juuri tämä etätoimintojenkin mahdollistaminen. Jotkut ovat käyttäneet näitä tukimuotojakin esimerkkinä siitä, että vaikkapa perustuloa ikään kuin ollaan synnyttämässä täällä nyt näillä tietäntyyppisillä tuloratkaisuilla.

Palaten tähän etäkeskusteluun haluaisin kuitenkin laittaa tähän varoittavan sanan — varoittavan sanan: Minusta on riski siinä, että me lähtisimme ikään kuin idealisoimaan sitä tilannetta, että me edelleen yhä pidemmälle atomisoimme tämän yhteiskunnan niin, että me hajaannumme kaikki toisistamme, meillä ei ole sosiaalista kontaktipintaa, me emme kohdata ihmisiä ihmisinä vaan virtuaalisissa muodoissa. Täällä viitattiin eläkeläisiin, vanhuksiin, ikäihmisiin, jotka kokoustavat paljon, ja useimmissa niissä kokoustamistilanteissa tarkoituksena ei ole itse se asia, minkä vuoksi ollaan tultu siihen kokoukseen, tilinpäätöksen hyväksyminen tai joku muu formaliteetti, vaan ennen kaikkea se, että kohdataan ihminen, kahvitellaan, ollaan yhdessä, voidaan jutella, nähdään ihminen, kun muutenkin yksinäisyys on iäkkäille ihmisille se varsinainen kansantauti. Eli voimakas varoituksen sana siitä, että ei ruveta idealisoimaan näitä etätoimintoja niin pitkälle, että näkisimme, että tulevaisuus on pelkkiä virtuaalitoimintoja.

Haluaisin, arvoisa puhemies, tähän sanoa vielä sen seikan, että jos me menemme näihin etätoimintoihin, se automaattisesti tarkoittaa sisällöllisesti myöskin vallan keskittymistä. Valta väkisin keskittyy näissä etätoiminnoissa valmistelijoille ja sen prosessin vetäjille. Tämä on aivan automaattinen seuraus siitä, ja sen takia tämä perinteinen kokoustaminen, yhdessäolo, on huomattavasti luontevampi tapa ihmisten kommunikoida keskenään, nähdä se elävä tilanne, katseet, ilmeet, olemus, kaikki — se on ihan eri asia kuin se, että viesti tulee etäältä virtuaalisena. Voimakas varoituksen sana siihen, ettei idealisoida tätä etätoimintaa.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 45/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta väliaikaisesti sovellettavia menettelyjä koskeviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 48/2020 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 4/2020 vp

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.59 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä on kyse oikeastaan samojen asioiden tuomisesta lainsäädäntöön maatalouspuolella ja metsätalouspuolella, siinä mielessä tämä on kannatettava esitys. Tässä myöskin otetaan huomioon se, että erilaisten tukien vaatimiin hakemuksiin ja myöskin maksatuksiin olisi mahdollisuutta tuoda joustavuutta. Siltäkin osin on tärkeää, että byrokratia ei kaada toimintaa eikä myöskään vaikeuta ja hankaloita tätä tilannetta entisestään esimerkiksi maatiloilla ja metsätiloilla.

Arvoisa puhemies! On erittäin hyvä, että tässäkin valiokunta on pystynyt toimimaan nopeasti ja asia saada eteenpäin.

14.00 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä tuodaan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalta erilaisia joustoja tämän COVID-19-epidemian johdosta aiheutuneeseen tilanteeseen. Kiinnitän nyt tässäkin huomiota siihen, että tämä jälkimmäinen lakiehdotus sisältää nimenomaan tämän mahdollisuuden sallia kokousten järjestäminen sähköisesti niissäkin tilanteissa, joissa esimerkiksi osakaskuntien ohjesäännöt tai vaikkapa paliskuntien säännöt eivät tätä mahdollista.

Tässä edustaja Kiljunen aiemman asiakohdan kohdalla antoi varoituksen sanan, ettei idealisoidaisi näitä etäkokouksia ja etätoimintaa. Ei varmasti sitä ole syytä tehdä, mutta kyllä näistä erilaisista etäkokouksista on tullut myös sitä myönteistä palautetta, että se säästää esimerkiksi matkustamiselta. Jos halutaan kestävästi yhteiskuntaa kehittää, niin kyllä mielestäni nyt tästä ajasta kannattaa sekä niitä kielteisiä että myönteisiä kokemuksia kerätä. Tämänkin nyt käsiteltävän lain osalta on kysymys määräaikaista, näiden etäkokousten osalta tämän vuoden loppuun asti voimassa olevista poikkeussäännöistä, mutta kyllä itse toivon, että tätäkin käytettäisiin myös jonkinlaisena kokeiluajana sille, olisiko tarvetta myöhemminkin mahdollistaa etäkokoukset tällä hallinnonalalla.

14.02 Antti Kurvinen kesk: Herra puhemies! Kuten tässä aikaisemmat puhujat ovat tuoneet esille, niin kysymys on samasta asiasta kuin tuossa päiväjärjestyksen edellisessä kohdassa, mutta tällä kohtaa kysymys on erilaisista maa- ja metsätalousministeriön alaan kuuluvista yhteisöistä, kuten esimerkiksi yhteismetsien, paliskuntien ja yhteisten alueiden hallinnosta.

Tavoitteena on se, että koronapandemian aikana voidaan myös näiden yhteisöjen hallintoa pyörittää. Kun emme voi kokoontua yli kymmenen hengen porukoissa ja siellä saattaa olla satoja osakkaita vaikkapa jossain yhteismetsässä, niin on aivan perusteltua, että yhteiskunta ei halvaannu. Yhteiskunnan pitää toimia, talouselämän pitää toimia ja omaa elinkeinoa, vaikkapa poroelinkeinoja, pitää pystyä jatkossakin tai tämän kriisin ajanakin harjoittamaan. On erittäin tärkeää, että hallitus on tällaisen esityksen tehnyt ja maa- ja metsätalousvaliokunta on sen vauhdilla käsitellyt. Nämä joustot, mahdollisuus pitää etäkokouksia

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

sia ja muut joustot tämän taudin, koronataudin ajaksi, tuodaan myös näille alkutuotannon yhteisöille.

Tässä on ehkä, puhemies, vähän enemmän kuin edellisessä kohdassa, kysymys myös voimakkaasti taloudellisesta toiminnasta. On hyvä asia, että voidaan tehdä siellä maaseutuelinkeinojen puolella ja, voisiko sanoa, alkutuotannon puolella niitä ratkaisuja.

Huomasin tuossa, kun luin mietintöä, että myös kiinteistötoimituksiin voisi tulla nyt siten joustoja. Kun tehdään erilaisia kiinteistötoimituksia, lohkomisia ynnä muita, niin on ihan hyvä asia, että edelleenkin voivat elinkeinot toimia ja talouselämä jollakin tavalla toimia. Yksikään taloudellinen toimenpide tai transaktio ei ole kyllä tässä ajassa tarpeeton, vaan kannattaa kannustaa kyllä kaikenlaisiin vaikkapa kiinteistökauppoihin ja muihin tänä aikana.

Olen tässäkin kohdassa samaa mieltä kuin edustaja Räsänen, että tämä on mielenkiintoinen kokeilu, jossa meidän yhteiskuntamme tällä hetkellä on. On todella mielenkiintoista nähdä, onko tämä vain sellainen virtuaalinen seikkailu, jota me elämme tässä muutaman kuukauden. Onko tämä meille, jotka emme tautiin sairastu, vain tällainen virtuaalinen seikkailu, vai jäävätkö nämä etäkokoukset ja tämä netin kautta tapahtuva toiminta meidän arkeemme pysyvästi?

Ehkä tämän esityksen osalta haluan erityisesti ottaa esille sen, että meillä on aika paljon nykyään esimerkiksi metsänomistus niin, että se metsä on eri paikassa kuin missä omistaja asuu. Suuri osa metsänomistajista on kaupunkilaisia. Luulen ja tiedänkin, että näiden yhteismetsien ja yhteisten alueitten osakkaista osa asuu hyvin kaukana sieltä, missä se varsinainen yhteismetsä on tai se alue, johon se oikeus on tällä henkilöllä. Uskon, että tämä esitys kyllä helpottaa arkista elämää: ei tarvitse vaikka Helsingistä lähteä jonnekin Pohjois-Suomeen tai Pohjanmaan rannikolle osakaskunnan kokoukseen.

14.05 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Kyllä edustajat Räsänen ja Kurvinen ovat oikeassa siinä, että tällainen etätoiminta tarjoaa myöskin mahdollisuuksia ja meidän kannattaa niitä vaihtoehtoja tutkia. Ja nyt kun me puhumme maa- ja metsätalousasioista ja puhumme alkutuotannosta, niin — niin kuin sanottiin — puhumme haja-asutusalueista Suomessa, jossa etäisyyksillä on todella suuri merkitys, ja epäilemättä on totta, että siellä voi olla metsänhoitoyhdistyksien, metsästyssseurojen ja muiden kokouksia, jotka voidaan pitää etänä, kun ihmiset tuntevat toisensa.

Eräs toinenkin ulottuvuus tässä on esimerkiksi näillä haja-asutusalueilla: näitä etäisyyksiä voitaisiin supistaa sillä tavalla, että kokous on julkinen kokous, jossa ollaan yhdessä, mutta itse esitelmöitsijä voi tulla etäältä mukaan virtuaalisessa muodossa sen sijaan, että hän rahtautuu sitten esimerkiksi pääkaupunkiseudulta näille haja-asutusalueille.

Kyllä, ehdottomasti tässä on mahdollisuuksia. Haluaisin kuitenkin sen varoituksen sanan sanoa, että tätä ei pidä viedä siihen, että me ikään kuin kokisimme, että nyt se oikea tapa, millä kokoustetaan jatkossa, on vain se, että me elämme tuolla virtuaalimaailmassa.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 48/2020 vp sisältyvät 1.—5. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 61/2020 vp

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 ja 8 luvun sekä työttömyysturvalain 2 a luvun 13 §:n ja 11 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 58/2020 vp
Valiokunnan mietintö TyVM 6/2020 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin asian kiireellisyyden vuoksi pöydälle seuraavaan, tänään 24.4.2020 pidettävään täysistuntoon.

8. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään perjantaina 24.4.2020 klo 14.15. Täysistunto lopetettiin klo 14.07.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola